

DEBRECZENI FÜGGETLEN UJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR: HELYBEN: EGY ÓRA 1 KORONA, NEGYEDÉVRE 3 KORONA, VIDÉKEN: EGY ÓRA 1 KORONA 50 FILLÉR, NEGYEDÉVRE 4 KORONA 50 FILLÉR

PÁRTOKTÓL FÜGGETLEN POLITIKAI NAPILAP

FELELŐS SZERKESZTŐ: DR. HEGEDŰS LORÁNT
KIADÓTULAJDONOSOK: HOFFMANN ÉS KRONOVITZ
SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: PIAC-UTCA 49

Rektori beszámoló a főiskola 1913-14. évéről

A mai záróünnepélyen elmondta:
Lencz Géza akadémiai igazgató.

Isten segedelmével eljutottunk ismét egy iskolai év végére s nagy örömmel szolgál, hogy akiket annak kezdetén együtt láthatánk, azokat egészségesen ismét üdvözölhetjük. Lezárolásunkat az elmúlt esztendőről kezeikbe tehetjük s eként a reánk bízott munka felelőssége alól a közvélemény felmentését várhatjuk. Szíves üdvözlét az ügyeink iránt érdeklődő igen t. közönségnek.

Amikor az elmúlt év szeptemberének 9-én „A keresztyénség előállításáról” tartott értekezésem. A Főtisztelt Püspök ur s a bennünket megtisztelő testületek szép és szíves szavai után iskolai évünket megnyitottam, nem kis aggodás szállt fel sokónknak szívéből a reánk váró munka, a bizonytalan jövő megmondolásából kifolyólag s ime, az isteni kegyelem megsegített, egy nagy jelentőségű évet rekeszthetünk be, amiért méltán adtunk neki elsősorban dicsőséget.

Nem mondhatnánk, hogy tanulóink létszáma teszi jelentőssé ez évet. Sőt úgy az első, mint a folyó év február 1-én szintén rektori beszéddel megnyitott második félév a jog és bölcsészeti akadémiaira vonatkozólag létszámfogyást, vagy stagnálást mutatnak, aminek oka kétségtelenül vizsgáztatási jogunk hiányos voltában, sőt a bölcsészeten teljes hiányában, keresendő. E tekintetben csak egyetlen vigasztaló van s ez, hogy Debrecen már megtalálta azt a hivatást, amelyet, mint egyetemi város, a magyar kultúrában betöltenie kell. Hét bosnyák ifju, köztük négy joghallgató látogatta ez évben iskoláinkat s mindannyian magyar nyelven jeles és jó vizsgát tettek. Ugy tudjuk, hogy a jövő évvel ez a szám tetemesen meg fog szaporodni. A bosnyák mozgalom gróf Dégenfeld József főgondnok ur ömeltősága vezetése alatt magyar kulturánknak kelet felé közvetítő csatornájává készülni. A Julián-egyesület jövő évtől 20 bosnyák ifju számára fólvisít ösztöndíjat s a helybeli társadalom vezetői biztosították már eddig részvétüket a távolabb fekvő kelettel leendő összekapcsolódás munkálásához is. Igen helyesen, a legmagyarabb városból kell a magyar nyelv és magyarság szeretetének hódító utját megkezdnie; oly központi kulturális jelentőséget kell nemzetiünk számára e főiskolának nyernie, mint amilyennel a viszontagságos multban néha egyedül bírt.

(A debreceni egyetem.)

Kiváló jelentőségűvé ez az év az egyetem sorsának eldőlése folytán lett. Többszöri, hosszas tanácskozások előzték meg a miniszterium és a kerületi elnökség, város képviselői között, mely tanácskozásokba tanárcarunk is (dr. Lencz Géza, dr. Jászi Viktor, dr. Mitrovics Gyula, dr. Ferenczy Gyula, dr. Tóth Károly képviselők útján) bevonatott. Közben szerencsénk volt március 31-én Janikovich Béla dr. vallás- és közoktatásügyi miniszter ur öngyméltóságához is. Bizonyára a kollégiumunkban és a létesítendő egyetemi telepen látottak s vezetőink megnyilatkozott és akadályokat elhárítani kész, biztosításai eredményezték a sikert. A május 20. és 21-ikéről

kelt miniszteri leiratok szerint az egyetemi központi épület alapkövetétele az ősszel megtörténik s míg az épületek elkészülnek, 1914. szeptemberében, e főiskolában megnyílik az ifju egyetem ref. teológiájának teljes s jogi és államtudományi s bölcsészet-nyelvészet-történeti szakának fokozatosan kiépítendő fakultása. Egyházkerületünk május 29-iki gyűlése a miniszteri leiratot a maga egészében elfogadta, csak a két fakultás szucceszív megnyitása tekintetében fejezte ki aggályát; eként a város részéről sem merülve fel akadály, a kétségkívül nem sokáig késlekedő királyi szentesítés a szerződés szerü megegyezéseket végérvényessé teszi. És ezzel egyszerűs mindenkorra vége szakad a már többször felhangzott kishitűségnek, határozatlanságnak. Az örök, isteni bölcsesség vezette ugy az események láncolatot összefüggését, hogy ennek a nagy elhatározásnak kikerülhetetlenül be kellett következni, a régi, kerületi főiskola helyén állami egyetemnek kellett létesülnie. Magyar ref. egyházunk nemzeti nagy missziójának ime ismét több bizonyága van eggyel. Vészek, viharok közt féltve őrzött kincsét, debreceni főiskoláját a békés kulturfejlődés elkövetkezésével átadja a magasabb oktatás vezetésére illetékesebb államnak. Elvei, eszméi miatt nem fél a haladó korszellemtől, egy az, aminek felkelő aggálva megremegtetni közben: a reakció szelleme. És azért, hogy a megkezdett uton nem visszalépés, hanem csak előrehaladás jöhet, következni kell a felső oktatás államosításának az egész vonalon, ezt követeli a tények logikája. A legelső alkalommal, amikor a magyar állam nem vonja le a konzekvenciát ezen epokhális eseményből, azzal a bizalommal él vissza, a melyet most kerületünk liberálistusába helyezett.

(A főiskolai internátus.)

De van ennek az évek másik, nagy jelentőségű eseménye is. Ez pedig, a főiskolai internátus létesülése. Esméjét az egyházunk iránti szeretet adta meg, mely a feladott akadémiai kért eme 300 személyre tervelt intézményben kereste a kárpótlást, kivitele elnökségünk, az egyházkerületi bizottság és sok fáradságáért külön is kiemelendő, dr. Mitrovics Gyula kartársunk érdeme. Manapság az internátusi épület befejezéshez közel szabályzata kerületileg jóváhagyva, ugy, hogy 180 növendék élelmézése már a legközelebbi szeptemberben megkezdődhetik. Ime a bizonyosság, hogy egyházunk a főiskola további sorsában részt venni, benne élni és hatni kíván nemcsak teológiája útján, hanem e minden szakra jelentős intézmény útján is. Abban a nagy szervezetben, mely debreceni egyetem név alatt létesül, a fő, az ész az állam, a szív, az érzelem az egyház gondozása alá kerül s így lesz az a szervezet tökéletessé, hol tudásban felvilágosodott, érzelmeiben megtisztult ifjuság nevedkedhetik föl.

A közel jövő eme fényes perspektívája önként érthetőleg reá nyomta emez év minden eseményére a maga bélyegét. „A Magyar Földrajzi Társaság” vándorgyűlésén szept. 22-én sok szó esett a létesítendő egyetem felől s a társaság nagy része, élén gróf Teleky Géza, eljött megnézni a hires kollégiumot és intézményeit. Gróf Apponyi Albert, volt valás és közoktatásügyi miniszter Debrecenben létekor szintén felkereste e történelmi falakat s beszélt azok jövőjéről. Ha az ifjuság a görög kath. püspökség ügyében állást foglalt,

annak a nagy jövőnek érdekében, s állást foglalásától semmi el nem tántoríthatta. Ez a nagy eszme hozta létre végre az év egyik legkedvesebb alkotását, a „Népszerű főiskolai tanfolyamot”. Első sorban dr. Darkó Jenő kartársunk és aztán az áldozatkész társadalom érdeme, hogy a tanfolyam sok akadályok dacára február 23-án dr. Baltazár Dezső elnök mély gondolatokban gazdag beszédével megnyilhatott és aztán szép számú hallgatóság érdeklődése mellett két előadás-sorozatot tarthatott, u. m. „A filozófia a modern kultúrában” dr. Alexander Bernáttól és „Az aeszthetika lélektani alapjai” dr. Mitrovics Gyulától. Az intézmény hivatva leend majd szabad egyetemé kifejlődni, melynek útján az ismeretek a nagyközönség számára közvetítetnek.

Különben az akadémiai előadások mind szélesebb körre kiterjesztése, sőt a jövő fejlődéshez alkalmazása szintén már ez évben megkezdődött. Theológián a konventi tanterv szerint minden tanár tartott szeptembertől fogva a bölcsészeti szakon már régebben szokásos szemináriumi órákat s szintén módosítást szenvedett a jogi kar tanrendje. Második félévtől fogva pedig Kiss Ferenc theol. tanár belmissziói tárgyakat ad elő, Erdős Károly dogmatörténeti előadásokat tart, végre dr. Tuster Ignác egyedül nálunk meglevő spec. kollégiuma, a bosnyák jogi ismeretek, Theológiánkon manapság hat rendes tanár és egy docens működik, ugy, hogy e tekintetben vele egyetlen más akadémia sem versenyezhet.

(A tudományért és irodalomért.)

Nagy baj, hogy az írói kedv érvényesülésére nálunk még mindig nincs megfelelő talaj. Én legalább ugy látom, hogy Debrecennek még sokat kell küzdenie irodalmi önállósításáért, az irodalmi munkásságnak itteni, intézményes biztosításáért. És itt nem vonom ki az egyházi életet sem, bárha annak legalább két hetilapja tudományos irányú dolgozatoknak is helyet ad. De hogy az író fizetség is, odáig nem jutottunk. Pedig az bizonyos, hogy sajtó nélkül munkánk teljes nem lehet. Egy életrevaló eszme merült fel a városi nyomdával kapcsolatban a sajtótermékek kedvezményes kiadása s egy tudományos folyóirat megindítása felől s tárgyalva volt az akadémiai tanács ülésén is. Azóta azonban az eszme elaludt s vele együtt sok-sok, tudományos kidolgozásra összegyűjtött anyaghalmoz szendereg egyik és másik íróasztal fiókjában. Ez év tudományos munkásságából szabad legyen kiemelnem Pápay József kartársunk nevét, ki a Magy. Tud. Akadémia nyelv-tudományi alosztályának gyűlésén, mint annak levelező tagja, méltó feltűnést keltett a Reguly-féle osztják hősi énekekről székfoglalóul tartott értekezésével, mely tárgyról bővebb tanulmánya most jelenik meg; továbbá a dr. Darkó Jenőét, aki pedig ez évben választott meg a Magy. Tud. Akadémia levelező tagjává, irodalmi munkássága révén. Nagvobb külföldi tanulmányutat tettek Kiss Ferenc theol. és Pokoly József bölcsészeti tanárok. Egyfelől örömmel, másfelől a veszteség feletti sajnálattal jelentem továbbá, hogy dr. Tóth Károly kartársunk a kolozsvári egyetemhez egyetemi, rendes tanáru neveztetett ki. Ez év irodalmi munkásainak érdemes sorát szabad legyen ez alkalommal mellőznöm. Nem mellőzhetem azonban el a kollégiumunkról történt szeretetteljes megemlékezéseket. A nagy francia történész, Doumergue Emil. a mon-

taubani theol. fakultás dékánja „La Hongrie Calviniste” c. munkájában (25—37 lapok) szép emléket emelt a külföld előtt kollégiumunknak; a Magyar Szalon egyik Debrecenről szóló száma szintén rokonszenvesen emlékszik meg főiskolánkról; végre pár kedves ismertetés olvasható arról a Debreceni Képes Kalendáriumban.

Mint iskolánk belételehez tartozó mozzanatok, emlitem fel az október 6-iki gyászünnepeket, továbbá október 26-án Bánvay Lajos szénior ünnepélyes beiktatását, melyen az akadémiai rektor tartott hosszabb beszédet; február 21—22-én pedig az egyházkerületi elnökség jelenlétében tanári beiktató ünnepélyt tartottunk, melyen dr. R. Kiss István és Pokoly József kartársaink tartották meg székfoglaló értekezéseiket; iskolai ünnepély volt végül a március 15., valamint ünnepélyes kibocsátást nyertek az ifjak legációba menetel alkalmával. Dicséretes dolog az ifjuság részéről az u. n. Protestáns Estévek Hittanszaki Önképző Társulat általi felülitása, két kiváló lelkészünk, Kiss Ferenc püspökladányi, Csánykó Benjámín szeghalmi lelkészek közreműködésével, valamint elismerést érdemel a Főiskolai Kántus és Magyar Irodalmi Önképzőkör, melyek úgy városunkban, mint a vidéken ünnepélyeken szereplésük által sok tetszést arattak.

Részemről megelégedéssel szólhatok az ifjuság erkölcsi viselkedéséről; nagyobb fegyelmi vétség nem fordult elő. Ismét nem hallgathatom azonban el az akad. pálvázatok eredménytelenségét: a díjaknak fele adatot ki, fele pedig bentmaradt. Egyéb okom is volna annak bizonyosságára, hogy az ifjuság tul gyakorlatias irányu, amivel persze nem a gyakorlati munka fontosságát, hanem a kor praktikus, anyagias törekvéseinek az ifjuságba behatolását kifogásolom. Gyakorlati, nemes munkásságra nevelniük kell ifjuságunkat, de a mellett meg kell kedvelni velük a tudományokat és azokkal való foglalkozást is. — Csak a lelki gazdagság, tudományos tartalom garanciája a sikeres gyakorlati munkásságnak s nemzetünk, egyházunk kulturális emelkedésének s fejlődésének. Az ifjuságra pedig ezek a feladatok várnak.

Zádor Lajos emlékezete

A jog és pénzügyi bizottság ülése

Meleg hangu szavakban bucsúztatta ma el a jog- és pénzügyi bizottság ülésén Vargha Elemér dr. tanácsnok Zádor Lajost a bizottságnak egyik legszorgalmasabb s legértékesebb tagját.

Ez elnöki elparentálás után kezdte meg a napirendre fölvetett fontos ügyek tárgyalását a bizottság, amelynek üléséről tudósításunk a következő:

(Zádor Lajos emlékezete.)

Az ülés megnyitása után Vargha Elemér dr. tanácsnok elparentálta Zádor Lajost, aki a jog- és pénzügyi bizottságnak egyik legszorgalmasabb tagja volt.

— Fájdalmas kötelességet kell teljesítenem — mondta — amikor megemlékezem Zádor Lajos haláláról. Zádor Lajos a városnak egyik legkiválóbb polgára volt, aki nagy, nemes lelkének minden lángolásával és szeretetével csüggött Debrecen városán. Mindig, minden nagy fontos ügyben érdeklődéssel részt vett, tudásával, lelkesedésével, szeretetével közreműködött a város előbbrevitelében. Példaképpül állithatjuk föl az ő személyét s munkásságát. A jog- és pénzügyi bizottság, amelynek az elhunyt egyik legszorgalmasabb tagja volt, nem maradhat el ama testületek mögött, amelyek részvétüket fejezték. Indítványozom tehát, hogy emlékezzünk meg Zádor Lajosról s érdemeit, emlékét iktassuk jegyzőkönyvbe.

A bizottság egyhanguan hozzájárult az indítványhoz.

(Az „aviatikus” Debrecen.)

Ezután tért át a napirend tárgyalására a bizottság, amely több illetmény kérdés elintézésé után javasolja a közgyűlésnek, hogy a belügyminiszteri körrendelet alapján, a mely az Aero Szövetség támogatását és gyűjtésének elősegítését kéri, adion a közgyűlés 400 koronát.

— Helyes — mondja Freund Jenő dr. — úgy is aviatikusok vagyunk, a levegőből élünk.

(A Szent-Anna-utca szélesítése.)

Ismertette ezután az előadó a Szent-Anna-utca szélesítésének ügyét. A kereskedelemügyi miniszter megadta a kisajátítási jogot. Kocsár Gábor dr. azt kérte, kisebb szélességűvé tegyék az utcákats ezáltal ne semmissésk meg az egyébként használható telkeket. Pavlovits Károly műépítész pedig 18 méteres utca létesítését s árkádos építkezést javasol, erre vonatkozóan a terveket is bemutatta.

Hosszu vita indult meg a kérdés fölött. Tóth István szüknek találja a 18 méteres szélesítést, mert a Szent-Anna-utca forgalmas utca, be kell vezetni a villamost. Az árkád szép, sokaknak tetszik, de nem lehet kényszeríteni a magántulajdonosokat árkádépítkezésre. Igaz, hogy a városi telkek így kihatározhatók.

Vargha Elemér dr., Jánosi Zoltán és Freund Jenő dr. az árkádós terv és a 18 méteres szélesítés mellett szólaltak föl. Szerintük 12 méter maradván a kocsiutra, ez teljesen elegendő a villamos sinek lefektetésére s általában a közlekedésre. Külföldi forgalmas városok példájára hivatkoznak. Azért is helyeslik a tervet, mert a városra óriási anyagi előnyöket jelent, nem pusztul el annyi telek, mint az eredeti tervezés mellett.

Borsos József h.-főmérnök is hozzájárul az árkádós építéshez, csupán azt kéri, hogy az utcát 20 méter szélesre tervezzék.

Freund Jenő dr. indítványozza, hogy a részletkérdésekben ne határozzanak, adják vissza az ügyet a tanácsnak, hogy jegyeztesse föl a megnyert kisajátítási jogot, vizsgáltsa felül Pavlovits Károly terveit és számításait a mérnöki hivatallal s azután hozza elő ismét az ügyet.

(A sport érdekében.)

Vásári István dr. előadó ismertette a Concours Hippique rendezőségének kérését, amely szerint 2000 korona támogatást s a barakkoknak a lovasjáték idejére való átengedését kérték. Az előadó 1000 korona segélyt és a szükséges területek és helyiségek átengedését javasolja.

Jánosi Zoltán nagy elismeréssel szól a Concours Hippique-ről, annak nemcsak idegen forgalmi, de nemzeti szempontból való nagy jelentőségéről, általában a sport fontosságáról. A berlini nagy nemzetközi Concours Hippique-en is részt vesznek a magyar lovasok, hogy dicsőséget szerezzenek a magyar névnek. Ugyanakkor kéri azonban, hogy az embersportra is áldozzanak és egy igen derék, agilis sportegyesület, a Debreceni Kereskedelmi Alkalmazottak Sport-Egyesülete részére is, egy nagyon régi kérése értelmében javasolja a közgyűlésnek 1000 korona segély megszavazását.

Freund Jenő dr. helyesli az indítványt. A Concours Hippique megjegyzi, hogy remény van arra, hogy jövőre a bécsi Concours Hippique is Debrecenben rendezik. Ezer koronát javasol erre a célra.

A bizottság amellet foglalt állást, hogy úgy a Concours Hippique-nek, mint a DKASE-nek 1000—1000 koronát szavazzon meg a közgyűlés.

(Kötelező névmagyarosítás.)

A Lovar-egylet ama kérésére, hogy szerződését 1928-ig hosszabbítsák meg, azt javasolja: azt ne teljesítse a közgyűlés, míg a kaszárnyák elhelyezésének kérdése el nem dől. Nem javasolja még Haranghy György libakerti telkének megvételét. Javasolja Steiner Jakab állatorvos részére a fuvarállomány megadását s Wawruska Jó-

zsef részére a magyar honosság elnyerése esetén a debreceni illetőség kilátásba helyezését, ha nevét megmagyarosítja.

Véres tragédia egy főhadnagy családjában

Férjgyilkossággal gyanúsítják egy katonatiszt feleségét

Egy megdöbbentő, véres tragédia titokzatossága körül nyomoz most Nagyváradon a rendőrség és a katonai hatóság. Tegnapelőtt éjjelkor az a hír terjedt el, hogy Preisz Károly honvédőfőhadnagy, a honvédhadapródiskola tanára öngyilkos lett, néhány perc múlva már az a hír terjedt el, hogy baleset történt, végül pedig az, hogy Preisz Károlyt a felesége lőtte le s azután az asszony maga is öngyilkosságot követett el.

A tragikus esetről Nagyváradról a következőket jelentik:

Preisz Károly, aki a hadapródiskolában lakott, feleségével Szinódás Gizellával tegnap későn este tért haza. Éjjel felé az ügyeletes százados hirtelen revolverdörrenésre riadt fel. Alarmirozta a hadapródiskola személyzetét s a tisztek berontottak Preisz főhadnagy nyitott lakásába.

Az előszobában Preisz főhadnagyné két pongyolában, eszméletlenül feküdt. Kezében egy kilencmilliméteres Gasser-pisztoly. Sértetlen volt az asszony. Kinyújtott karral, kibontott hajjal, dult arccal terült a szőnyegen. Benn az ebédlőben vértócsa közepén nyult Preisz Károly főhadnagy mozdulatlan teste. Orrán, száján vér ömlött, mellén tántogó lösebb. A főhadnagyot azonnal a kórházba szállították és megoperálták.

A rendőrség azonnal megindította a nyomozást. Az időközben magához térített asszony azt mondta, hogy férjének féltékenykedése miatt öngyilkos akart lenni s hogy tervét végrehajtsa, a hálószobából kiosont az ebédlőbe. Férje észrevette szándékát, utána futott s ki akarta rántani kezéből a revolvért. A dulakodás közben a pisztoly elsült s a golyó a férj mellébe hatolt. Ezután — így beszélt tovább az asszony — önmaga ellen fordította a fegyvert, de a golyó célt tévesztett.

Preisz Károly kihallgatásakor több megszakítással ezeket mondta a vizsgálóbírónak és a mellette lévő őrnagynak:

— Éjjel neszre riadtam. Felkeltem. Láttam, hogy a feleségem benn az ebédlőben a tükör előtt áll. Kérdésemre azt mondta, hogy öngyilkos lesz. Kezében volt a revolver. Odaugrottam, hogy a pisztolyt elvegyem tőle. Erre felém fordította a fegyvert és rám lőtt. A golyó talált. Nem tudok többet.

— Kérlek alássan őrnagy ur, két kéresem volna — mondatta nehéz nyelvvél. Először is a gyermekeimet minél hamarabb vegyék el a feleségemtől és a nővéremnél helyezték el őket. És hogy minden katonai dísz nélkül temessetek el.

Este hét óraker a főhadnagy meghalt.

A rendőrség miután sok sulyos gyanúokat látott arra, hogy a felesége lőtte le a főhadnagyot, az asszonyt előzetesen őrizetbe vették s holnap le fogja tartóztatni. Az asszony ágya körül ott vannak a tisztek feleségei, akik elhalmozzák virággal Preiszné.

A tragikus végű főhadnagy temetése holnap délután lesz.

Tisza a királynál

A kormány holnap esküszik

Tisza István gróf miniszterelnök ma reggel kihallgatáson jelent meg Schönbrunnban a királynál s előterjesztette az új kormány tagjainak névsorát. A király az előterjesztéshez hozzájárult, a miniszterek délelőtt már meg is kapták a kinevezésükről szóló értesítést, még ma Bécsbe utaztak s holnap leteszik az esküt a király kezébe. Az új kormány csütörtökön mutatkozik be a parlament mindkét házában s programját Tisza István gróf miniszterelnök hosszabb beszédben fogja kifejteni. Az ellenzék nem jelenik meg a képviselőház csütörtöki ülésén. A főrendiház ellenzéki tagjai azonban erős vitára készülnek az új kormány bemutatkozása alkalmából.

Tisza a királynál.

Bécs, június 10. Tisza István gróf designált miniszterelnök ma reggel háromnegyed nyolc órakor Királyhidán át Bécsbe érkezett. A pályaudvarról Tisza István gróf a Sacher szállóba hajtatott, ahol megszállt. Röviddel megérkezése után fogadta Hazai Samu báró honvédelmi miniszter látogatását és a két államférfiu körülbelül félóra hosszat tanácskozott.

Tisza István gróf ma délelőtt kilenc órakor automobilon Schönbrunnba ment, ahol őfelsége különkihallgatáson fogadta. A kihallgatáson a designált miniszterelnök előterjesztette a királynak az újonnan kinevezendő kabinet tagjainak névsorát. Az új kabinet kinevezéséről szóló értesítést az új kormány tagjai a délelőtt folyamán kapják meg. A még Budapesten időző újonnan kinevezendő miniszterek részben délután, részben pedig éjjel érkeznek meg Bécsbe, hogy holnap őfelsége kezébe letegyék a hivatalos esküt.

Tisza a mai nap folyamán Bécsben több látogatást szándékozik tenni.

Az új miniszterek Bécsben.

Bécs, jun. 10. Beöthy László kereskedelemügyi miniszter és Burrián István báró a felség személye körüli miniszter ma délután, a kabinet többi tagja pedig ma este fél tíz órakor érkeztek meg Bécsbe.

Holnap délelőtt tizenegy órakor mennek a király elé letenni az esküt.

Az eskütétel után Lukács László, Serényi Béla gróf, Josipovich Géza mennek bucsu kihallgatásra a királyhoz.

Tisza bemutatkozása és az ellenzék.

A képviselőház holnap, szerdán, rövid formális ülést tart, hogy újra megalakítsa az öszszeférhetetlenségi bíróságot, amely legközelebb Ertsey Péter többrendbeli ügyében is ítélkezni fog. A képviselőház holnapi ülésének a zsüri megalakításán kívül nem is lesz más tárgya.

Annál mozgalmassabb lesz a csütörtöki ülés, amikor az új kormány a Háznak bemutatkozik. Tisza István gróf miniszterelnök hosszabb beszédben fogja körvonalozni a kormány programját s azokat a föladatokat, melyeknek végrehajtására vállalkozott. Az ellenzéki intéző-bizottság tegnap azzal a határozattal, hogy az ellenzéki pártok Tiszával semmiféle politikai érintkezésbe nem bocsátkoznak, tehát békétárgyalást sem kezdenek, mégha Tisza erre hajlandónak mutatkoznék is. Tisza István gróf nyilván alluziót fog tenni

erre a határozatra s bizonyosan ennek ellenére is megkockáztatja azt a fölhívást, mely az ellenzék a rendes parlamenti munka megkezdésére szólítja föl az ország színe előtt.

Az ellenzék intéző bizottsága csak holnap határozza el, hogy a csütörtöki bemutatkozás alkalmából megjelenik-e a Házban a tüntetés és tiltakozás megismétlése végett. Értesülésünk szerint azonban az ellenzék távol fog maradni a csütörtöki üléstől s ezt a magatartását a fegyveres parlamenti őrökre való hivatkozással okolja majd meg.

A főrendiházi ellenzék azonban heves ostromra készül az új kormánnyal s Tisza István gróffal szemben. A bemutatkozás alkalmával Desewffy Aurél gróf vagy Hadik János gróf mond majd beszédet az ellenzéki főrendek nevében, de rajtuk kívül mások is felszólalnak, hogy megkritizálják Tisza vállalkozását s a kormány programját.

A Tisza-kormány programja.

A politikai körökben és pedig a munkapártban éppen úgy, mint az ellenzékiekben, feszült várakozással néznek Tisza István gróf programbeszéde elé, amely a munkapárt szerda esti értekezletére van kitűzve. Általában azt hiszik, hogy Tisza István gróf a többségi elv érvényesülésének, vagyis az obstrukció legyőzése óta elért eredmények fentartását és ugyane politikának tiszta hatvanhetes alapon való folytatását fogja kormányzati működésének alapja gyanánt hangsúlyozni.

Az ellenzéki pártok egyesüléséből egyelőre semmi sem lett, pedig ezt még a munkapárton is szívesen vették volna, mert így lehetséges lett volna, hogy két esetleg kormányképes párt küzdjön egymással, a parlamentben pedig az egészséges politikai viszonyokra való visszatérés első lépéséül lett volna tekinthető.

Főispán belkutatás.

Rimaszombatról táviratozzák: Ma volt nagy és szép ünnepek keretében Kubinyi Gézának főispáni installációja. Az új főispánt és programbeszédét viharos, lelkes tetszéssel fogadták s később az ötszáz terítéses banket alkalmával egyhanguan táviratilag üdvözlötték Tisza István gróft és a kormányt.

A bonyhádi választás.

Bonyhádról táviratozzák: Ma tartotta meg csekély érdeklődés mellett Visontai Soma az ellenzék jelöltje programbeszédét, amelyben a királyt is említette. A főszolgabíró figyelmeztette, hogy ezt nem szabad tennie, mire a képviselő és a főszolgabíró között szóváltás keletkezett. Visontai csak az incidens után tudta folytatni beszédét.

Irodalom

(-) Világlatasz. A Kogutovicz-Littke szerkesztésében megjelenő Világlatasznak 4. és 5. füzeté most hagyta el a sajtót. A füzetek lapjai: Belgium, Németalföld és Luxemburg, Spanyolország, Észak-Amerika Egyesült-Államok, Világtérképek, Európa különféle térképei, Németország. Melegen ajánlhatjuk valamennyi olvasónk figyelmébe e kiváló munkát, mely füzetekben 42. díszkötésben 50 koronáért rendelhető meg a Magyar Földrajzi Intézet r.-t. kiadónál, Budapest V. Rudolf-tér.

Évzáró ünnepély a debreczeni református főiskolán

Ma délelőtt tartotta meg a debreceni főiskola évzáró ünnepségét sok-sok melegséggel a hivatalos tényezők részéről, de sajnos, annál kevesebb érdeklődéssel a nagyközönség részéről. Pedig igazán kár, hogy e nagy jelentőségű, szép és kedves ünnepséget a látogatóknak csak nagyon kis része keresi föl.

Az istentisztelet.

Az évzáró a nagytemplomban tartott istentisztelettel kezdődött. A fennálló és gyülekezeti ének után a főiskolai énekkar adta elő nagy precizitással Mácsai Sándor karnagy vezetésével Weber Imátiát.

Csiky Lajos lovag teológiai dékán, főiskolai lelkész mondott ezután gyöngvörű, költői lendületű imádságot.

Az istentiszteletet a főiskolai énekkar szép éneke s gyülekezeti ének fejezte be.

A kollégiumban.

A kollégiumi diszterembe gyülekezett ezután a tanári kar, az ifjuság, az egyházkerület, Debrecen városa kiküldöttel, a hivatalos személyiségek és a vendégek. Itt az ünnepséget Lencz Géza dr. rektor nyitotta meg hatalmas, szép beszámoló beszédével, amelyet a punk más helyén közöltünk.

Beszédének végén köszönetet mondott úgy a főiskola, mint a maga nevében az egyházkerületi elnökségnek a támogatásáért, jóakarataért. Ugyanez érzelmeknek adott kifejezést Debrecen városával szemben is s mindkettővel szemben ama reményének adott kifejezést, hogy a beállott korszakos fejlődés során jóakarataikat s különösen Debrecen városa áldozatkész támogatását tovább is éreztetni fogja. Ugyancsak köszönetet mondott a debreceni református egyháznak is.

A főgondnok válasza.

Lencz Géza dr. szép beszéde után Degeföld József gróf emelkedett szólásra s a következő szavakban válaszolt a rektor üdvözlésére:

**Nagyünnepélyi Akadémiai Igazgató Ur!
Mélyen Tisztelt Tanár Urak!
Nemes Tanuló Ifjuság!**

Elsősorban is az Igazgató Urnak fejezem ki köszönetemet az üdvözlésért. Köszönöm, hogy úgy az Igazgató Ur, mint a tanár urak e tanév folyamán oly buzgón működtek. Köszönöm, hogy mikor az egyházkerületi elnökség a kollégiumnak emelésére törekedett, sohasem nélkülözte a tanár urak jóindulatát. — Nagy érdeklődéssel hallgattam a tanév történetét, a nevezetesebb eseményeket. — Igaz, hogy nagy átalakulás előtt állunk. — Efelett még lesz alkalmunk meditatálni, mert ez átalakulás körülbelül csak egy év múlva történik meg.

A főiskola ügye nekem is a szívemen fekszik. Az egyházkerület részéről követelmény úgy a főiskola, mint a kultura érdekében meghozni azt a nagy áldozatot, mely az egyházkerület főiskoláját állami egyetemmé emeli, de hiszem, hogy ezzel az egyházi érdekek veszteséget nem szenvednek. Bár ha elgondolom, hogy elkövetkezik az a pillanat, melyben az elszakadás megtörténik, nem csekély aggodalom fog el. De ezt a viszonyok parancsolják így.

Kétségtelen, hogy mikor a tanév bevégeződik, úgy különösen a tanárok, mint az ifjuság nehéz munkát végeztek, ezért szükséges, hogy a vakációt kihasználják s készüljenek a következő tanév még nagyobb munkáira.

Elsősorban a tanári karnak kívánok kellemes időtöltést s hogy teljes erőben jöjjenek vissza, nagyon nehéz munkájuk folytatására.

Az ifjuság részére a vakáció nem a komoly dolgoktól való megszűnést jelenti, hanem a szabad idejüket okosan, hogy új erővel jöjjenek vissza.

Mégegyszer köszönöm az Igazgató Ur szives szavait.

A polgármester beszéde.

A tetszéssel fogadott beszéd után Kovács József polgármester Debrecen városa, a tanács és a református egyház nevében a következőket mondta:

Főtiszt és Mélt. Egyhker. Elnökség! Nagytszeteletű Akadémiai Igazgató Ur!

Debrecen város közönsége nevében köszönöm a Nagytiszt. Igazgató Ur szives szavait. Örömmel állapítom meg, hogy ez elmúlt tanévben a város, az egyház és a kollégium hagyományos egyetértését semmi sem zavarta meg. Sőt mindenki igyekezett ezt megérteni és megértetni. Örömmel állapítom meg, hogy a tanuló ifjúság nevelése méltó ahhoz, hogy egyetemi polgárokká legyenek. Ez a professzorok érdeme elsősorban. Az egyetemmel fejlődéshez még készülni kell. — itt is sok kötelesség vár a tanárookra. Hiszem, hogy ez a tanuló ifjúság vezetésében kifejtendő munka már a jövő tanévben be fog következni. Ez a vezetés legyen áldásos és erőt adó, hogy méltán következhessek be az általa kivánt nagy változás.

Az új rektor.

Ezzel véget ért az 1912-13-iki iskolai év és hivatalukba léptek az új vezetők és tisztviselők.

Az igazgatótanács választása folytán az új rektor Kun Béla dr. lett. A főiskola tanárcsapatának egyik legszimpatikusabb, legtehetségesebb tagja, aki értékes, munkás érvényességével emelni fogja azt a díszet és tekintélyt, amelyet nagynevű elődei a rektori székeknek adtak.

Új dékánok lettek a teológiai karon Erdős József dr., a jogi karon Tóth Lajos dr., a bölcsészeti karon Rugonfalvi Kiss István dr. Szénior let tNándy Dániel végzett hittanhallgató, gimnáziumi segédtanár Bagoly Bertalan végzett hittanhallgató, esküdtiakká lettek Dancsházy Sándor és Farkas János, internátusi esküdt Czirják Géza végzett hittanhallgató.

Színház

* Az Apollóban csütörtökön és pénteken érdekes előadások lesznek. Bemutatóra kerül Király Pál budapesti író a „Zsidók története”, „Férfi és nő”, „A föld története” című darabok szerzőjének legújabb darabja: „A szerelem és tánc legendája”. A két órás előadást érdekessé teszi Margaretti Wilson világhírű, mezítláb táncosnő ó-görög, és K. Dalton J. japán táncművész nő táncai, akik személyesen táncolják el, vagyis folytatják a filmen megkezdett táncukat, ami egy kissé szkeccs-szerűen hat. Remek színes „Pathé” mozgó képek kísérik stilszerűen a szerző konferálását, ami teljesen elcsábítja az unalmas és sablonos Uránia előadásoknak. — A műsor a következő: „A szerelem és tánc legendája” 1 felvonásban. 150 álló kép. Beconferálja a szerző. Régi ó-görög táncosok, korhű jelmezekkel, meztelen lábakkal eltáncolja: Miss Wilson személyesen. — Japán tánc, lejt K. Dalton J. személyesen. Modern táncok, táncolja: M. Wilson. — Mozgó képek: „Judit és Holofernes” „Pathé” színes dráma. Főszereplő: Napierowska. „Exotikus táncok” színes „Pathé” kép. — „40,000 méter vitorlával és gózzal” dr. Gáspár utazása. „Női divat a görög kortól a mai napig” 40 csodaszép hölgy fölvonulása különböző évek divatos öltözeteibe. 2 órás műsor! Előadások kezdete fél 8 és fél 10 órakor. Rendes árak! Jegyeket elő lehet jegyeztetni.

* Nézz meg az Apollóban Király Pál író szenzációs darabját: „A szerelem és tánc” legendáját, amelyben Miss Wilson, meztelen lábú táncosnő és K. Dalton J. japán táncművész nő személyesen táncolnak. — Rendes árak!

* Meztelenlábos táncosnő az Apollómozgóban: csütörtökön, pénteken!

Az új balkáni háború

Románia Szerbia oldalán

Törökország is támadja Bulgáriát

A skutari veszedelem elmúltával békés remények kezdtek éledni Európában. Azonban úgy látszik még csak most kezdődik az igazi harc, amikor a szövetségesek kapnak hajba a koncon s egymást akarják megtámadni. Az összes balkánli szövetségesek s az ezek mellé szövetségesnek készülő Törökország és Románia mind Bulgáriát akarják megtámadni.

A béke már alig képzelhető el, de az európai diplomácia még mindig erős kézzel igyekszik megakadályozni a háborút.

A legutóbbi eseményekről tudósításunk a következő:

A háború elkerülhetetlen.

Szaloniki, június 10. a helyzet rendkívül komoly s *mindenki elkerülhetetlennek tartja a háborút*. Ha a négy miniszterelnök összejön is, összejövetellük a dolgok mostani állásában teljesen céltalan volna. Bulgária néhány nap múlva az eddiginél nagyobb nyomattal fog fellépni.

Szofia, június 10. A Dnevnik egyik munkatársa beszélt a kabinet egyik tagjával, aki ezt mondta:

— Még mindig nem adjuk föl a reményt, hogy sikerülni fog a Szerbiával és Görögországgal való konfliktust békésen elintézni, azonban úgy ez a kormány valamint minden más kormány föltétlenül ragaszkodni fog a szerződések megtartásához. *Ha Bulgáriának a szerződés megtartására irányuló követelése a háborút jelenti, akkor a háború mindenesetre elkerülhetetlen.*

Danev kamaraelnök arra a kérdésre, vajjon lehetségesnek tartja-e a béke föntartását, ezt felelte:

— Semmi körülmények között sem tárgyhatunk. Rendületlenül ragaszkodunk a szerződések megtartásához. Ha tehát tőlünk engedményeket kívánnak, *akkor nem lehet szó a béke föntartásáról*. Hogy a szerbek hogyan gondolkodnak, arról természetesen nem tudok nyilatkozni.

Véres csata.

Belgrad, jun. 10. A Mili Journal jelentése szerint Makres mellett *véres harc volt szerbek és bolgárok között. A szerbek több száz halottat és sebesültet veszítettek. A bolgárok vesztesége is igen nagy.*

Románia Szerbia oldalán.

Bukarest, június 10. Bratianu a politikai pártok vezéreinek nevében memorandumot nyújtott át Károly királynak. A memorandum azt hangoztatja, hogy amennyiben Szerbia háborúba keveredik Bulgáriával, *Romániának Szerbiát kell támogatnia*, mert minden érdeke az ellen szól, hogy Bulgária területben gyarapodjék.

London, jun. 10. Hiteles bukaresti jelentés van róla, hogy Románia a szerb-bolgár konfliktusban *Szerbia oldalára fog állani.*

Páris, jun. 10. A balkáni helyzet az utolsó 24 óra alatt lényegesen bonyolódott az által, hogy *Románia a készülő új háborúban nem marad semleges.* A bukaresti kormány közölte a nagyhatalmakkal, hogy semmi esetre sem

őrizheti megg neutralitását, ha Szerbia és Bulgária között fegyveres konflagráció támad. Ez a jelentés bizonyítja, hogy *Románia föl akarja használni az új zavarokat, területének növelésére* és jól értesült helyen tudják, hogy most már *Románia nem éri be Silistriával*, hanem azt a területet is követeli, amelynek határa Trutukeve—Kavarna. A Balkánon tehát az eddiginél is nagyobb bonyodalmak fenyegetnek.

Izgalom a török hadseregben.

Konstantinápoly, jun. 10. Biztos értesülés szerint a csataldzsaj hadsereg tisztjei körében rendkívül éles háborús fölfogás uralkodik, úgy hogy erős aggodalom nyilvánul meg, hogy abban az esetben, ha a balkáni szövetség között testvérháború tör ki, *a török hadsereg nem volna visszatartható, hogy újra ne kezdjen ellenségeskedést Bulgária ellen.*

Közös támadás a bolgár sereg ellen.

Konstantinápoly, jun. 10. A Neologoz ki-tünő forrásból arról értesül, hogy a görög és a szerb hadsereg vezérkarai *a Bulgária ellen való hadjáratnak részleteit megállapították*. A szerbek és a görögök közösen fognak operálni kumanovo-gevgeli vonalon. A szerb hadsereg alkotja majd a centrumot és a bal-szárnyat, a görög hadsereg pedig a jobb szárnyat, amelyet a flotta támogatni fog.

A parlamenti kardaffér

Hédervári Lehel a hadbírótság előtt

A parlamenti kardbotránynak ma érkezünk el a döntő fejezetéhez. Mint budapesti tudósítónk jelenti, Prida f k a dr. őrnagy-hadbíró a mai délelőtt tíz órára kérette magához Hédervári Lehel országgyűlési képviselőt, hogy a június 4-iki afféjéről valómást tegyen s a képviselő a kijelölt időben jelentkezett is a tanuságtételre. Vallomása-nak fölvétele rendkívüli aprólékos volt, minden pontra kiterjedő s különösen annak a kérdésnek a tisztázására irányult, volt-e Hédervári Lehelnél fegyver s minthogy az kétségtelen, hogy revolver nem volt nála: tett-e valóban olyan mozdulatot, amelyet Gerő százados arra magyarázhatott, mintha Hédervári fegyvert akart volna kivenni a zsebéből.

Erre vonatkozóan megjegyezzük, hogy Gerő Vilmos tegnapi kihallgatásakor nem állította, hogy Hédervárinál revolvert sejtett. Ő csupán konstátálta, hogy Hédervári a támadás pillanatában hátrafelé tett egy mozdulatot és ő ebből azt az impressziót merítette, hogy Hédervári valami fegyverhez vagy más eszközhöz akar nyulni. Viszont azonban hivatkozott egyik palotaőr vallomására, aki azt állítja, hogy a Hédervárit környező ellenzéki képviselők közül valamelyik, akinek a nevét nem tudja, revolvert rántott.

Hédervári kihallgatásakor becsatolta háziorvosának bizonyítványát a három sebesültségről, de kifejezte abbeli készségét is, hogy hajlandó magát ott nyomban katonáorvosi vizsgálatnak alávetni. Ez meg is történt, telefonoztak egy törzsorvosért, aki megvizsgálta Hédervárit és konstátálta, hogy a képviselőt ért éles vágások sebhelve még megvan.

Félegy órakor végződött a kihallgatás, amelynek végén a képviselőt megeskették a vallomására.

Bankol

Alaptöke

Az utóbbi pénzhamisítók volt annyi bankházában, mint városban terjed nem a vidéken már hálózza i

Tegnap G pesti detektív bankohamisító tektivék kísért meg a főváros délelőtt tartott kes ebben a l ban, hogy a l vágyó ember got alakította bizonyos össz tározták, hog kalommal ker mis ötvenkor

A főváros hogy tudomá közgazdasági bosra, ahol t letartóztatni

Bentsik József hírhe tendőt töltöt vább Gálik mesterek vol Elhatározták, nak gyártani szerelt gyára liányoztak eszközök ser ötvenkoronás dobni, amíg e

A detekt találtak a pé tartóztatták. városba és — átadja ök

Kole

D

Hajszó az ujvi

Ma este rendőrség r déki polgár debreceni ha vette utját a mutatkozna meg az ille

Minthog legrövidebb a távirati s által Bag o haladéktala egyik polgá s ha érkeze talanul küllö ban fölve akik a jöve hogy lakás idegenekke zatosság az ilyenkor a lan riadaln páni félelm alapja lenn gokból érke az orvosi ideig orvo

Bankóhamisító R.-T.

Alaptőke egy milló korona

Az utóbbi időkben egyre szaporodnak a pénzhamisítók az ország területén és régen volt annyi bankóhamisító az ügyészség fogházában, mint mostanában. Nemesak a fővárosban terjed a bankóhamisítási láz, hanem a vidéken is és az egész országban van már hálózva ilyen bankóhamisító bandákkal.

Tegnap Gomboson ütöttek rajta a budapesti detektívek egy ilyen jól szervezett bankóhamisító bandán, amelynek tagjai a detektívek kíséretében ma reggel érkeztek meg a fővárosba és a rendőrségen egész délelőtt tartott a kihallgatásuk. Az az érdekes ebben a legújabb bankóhamisítási dologban, hogy a könnyű szerezéssel meggazdagodni vágyó emberek valóságos részvénytársaságot alakítottak, mindannyian befizettek egy bizonyos összeget a közös kasszába és elhatározták, hogy a részvénytársaság első alkalommal kerek egymillió korona értékű hamis ötvenkoronást fog a piacra bocsátani.

A fővárosi detektívek azonban valahogy tudomást szereztek erről a legújabb közzgazdasági alakulatról és leutaztak Gombosra, ahol tegnap sikerült is tetten érni és letartóztatni a banda összes tagjait.

Bentsik Antal építési raizoló. Muslay József hírhedt pénzhamisító, aki már 32 esztendő óta töltött különböző fegyházakban, továbbá Gálk Ferenc és Benkó Fábán szabómesterek voltak a részvénytársaság alapítói. Elhatározták, hogy ötvenkoronásokat fognak gyártani és erre a célra pompásan felszerelt gyárat rendeztek be, amelyből nem hiányoztak a legmodernebb pénzhamisító eszközök sem. Gyártottak is már egy sereg ötvenkoronást, de nem akarták addig piacra dojni, amíg egymillió értékű nem lesz belőle.

A detektívek tegnap éppen működésben találták a pénzgyárat és a banda tagjait letartóztatták. Ma reggel felhozták őket a fővárosba és a rendőrség a kihallgatás után átadja őket az ügyészségnek.

Kolera - riadalom Debreczenben

Hajszolják az ujjvidéki utast

Ma este 9 óra 30 perckor a debreceni rendőrség rémes táviratot kapott. Az ujjvidéki polgáremester ebben arról értesíti a debreceni hatóságot, hogy *onnan Debreczenbe vette utját valaki, akin koleragyanus tünetek mutatkoznak.* Állítólag a Nap-utcában szállt meg az illető és pedig a 125. szám alatt.

Minthogy a Nap-utca egyike a város legrövidebb utcáinak, nem lehetetlen, hogy a távirati szöveg leadása téves. Mindazonáltal Bagdy inspekciós rendőrgyakornak haladéktalanul intézkedett és kiküldte az egyik polgári rendőrt, kutassa át a Nap-utcát s ha érkezett oda Ujjvidékről utas haladéktalanul különítse el az illetőt és tegyen nyomban telefon jelentést. A házbelieknek pedig, akik a jövevényrel érintkeztek, hagyja meg, hogy lakásukról távoznok tilos, valamint idegenekkel érintkezniök is. Ez az elővigyázatosság azért volt okos és tapintatos, mert ilyenkor a megrémült emberek csak okatlan riadalmat okoznak s könnyen keltenek páni félelmet anélkül, hogy annak komoly alapja lenne. Ugyanis a zár alatt álló országokból érkező minden polgár „gyanus”, ha az orvosi vizsgát megkerülte, vagy kellő ideig orvosi ellenőrzés alatt nem állott. E

tekintetben a távirat semmiféle közelebbi adatokat nem tartalmaz. Csupán azt jelzi, hogy onnan az illető, akit Honti Ferencnek hívnak, ide vette utját. A rendőrség azonban hiába tette érte tiúvé a várost, az éj folyamán előkeríteni nem tudta.

Valószínű azonban, hogy a sárga rémnek az idegennel csak a hire érkezett Debreczenbe. Maga Honti Ferenc azonban egészséges polgára e hazának, aki csupán azért gyanus, mert olyan helyen járt, ahol a rettegett sárga asszony: a kolera ült a parancsoló trónuson. A hatóság ellenben lelkiismeretes és óvatos minden gyanus idegennel szemben.

A Bosznayék tolvajai a törvénszék előtt

A főtárgyalás második napja

A debreceni kir. törvénszék büntetőtanácsa ma folytatta a Bosznay-cég kárára trötént sikkasztás és lopás ügyében a bizonyítási eljárást, melyet azonban nem sikerült befejeznie. Több orgazda kihallgatásával telt el a délelőtt, délután pedig néhány mentő tanu mondta el lényegtelen vallomását. Figyelmet egyedül Dömsödy Kálmán hivatalnok kihallgatása érdemel, aki beszámolt dicséretes lelkiismeretességéről s elmondta a tolvajszövetség leleplezésének történetét.

Reggel 9 óra után nyitotta meg az ülést Hoffmann József elnök. Sorra hallgatják ki özvegy Fazekas Jánosné, id. Hock Gyulát, ifj. Hock Gyulát, Krupt Józsefet, Tirpák Ferencet, Haday Gyuláné ócskaruhaárust és Röllig Edénét. Valamennyien azzal védekeznek, hogy nem volt tudomásuk arról, mikép az általuk vásárolt árukat bűnös uton szerezték a Bosznay-cég alkalmazottai.

Délután négy órakor Dömsödy Kálmán lépett a terembe, feszült érdeklődés között mondta el vallomását:

— Január 29-én ismerkedett meg Lázárral és Fazekassal. Később Lázár ajánlatot tett, hogy Fazekas szállít olesó árukat 10 koronától 50 koronáig, akár perzsa-szőnyeget, ha erre szüksége lenne. Neki rögtön gyanus volt a dolog, így másnap felkereste Bosznay fiókiüzletének vezetőjét, akivel közölte az esetet. Majd Bosznay István hivatalában őt kereste fel, akinek szintén elmondta a szokatlan ajánlatot. Bosznay szóvátette, látszólag fogadja el az ajánlatot és két darab megjegyzett bankiegyvet adott át neki, hogy ezzel fizessen. Másnap az „Angol Királynő”-ben találkoztak Fazekassal, akivel tanu megbeszélte, hogy mennyasszonyának selymet, neki szmoking-öltöny szövetet szállít. Ez meg is történt s a rendőrség harmadnap tetten érte Fazekast.

Furkó László rendőrőrmester működött közre Fazekas megfigyelésében és letartóztatásában. Láta, mikor a szövetet ez Dömsödinek átadta s amikor ennek ellenében 30 koronát átvett.

Most néhány mentő tanu következett, akik rehabilitálni igyekeztek az orgazdasággal vádolt Girtler cserépkályha-kereskedőt.

Több lényegtelen mozzanat után Hoffmann József elnök a tárgyalást este félhétkor félbeszakította és annak folytatását szerdán reggelre tűzte ki.

A délelőtti folyamán befejezik a bizonyítási eljárást, délután pedig a perbeszédre kerül a sor. Előreláthatólag Ferenczy kir. ügyész több orgazda ellen elejti a vádat. Ezzel a tárgyalás szerdán este befejezést nyer. Ítélet azonban a pör hatalmas anyaga folytán csak szombatira várható.

HIREK

*

— **A trónörökös nyári programja.** Bécsből jelentik: Ferenc Ferdinánd trónörökös, aki jelenleg Konopistban van, hosszabb ideig nem tér vissza Bécsbe. Junius közepén Konopistból nyári tartózkodásra bliühnbachi kastélyába megy. Bliühnbachi tartózkodása után családjával több heti tartózkodásra Ostendébe megy. Innen csak szeptember közepén tér vissza Ferenc Ferdinánd Ausztriába, hogy részt vegyen a csehországi királymanővereken. A manőverek után családjával együtt miramarei kastélyába megy.

— **Serényi miniszter bucsuja.** Félhivatalosan jelentik: Serényi Béla gróf földművelésügyi miniszter ma délelőtt látogatott el utoljára a földművelésügyi minisztériumba, ahol egyenkint fogadta a minisztérium osztályfőnökeit és ügyosztályvezetőit, akiktől külön-külön szívesen elbucszott.

— **Az új püspök.** Miklóssy Istvánnak, a hajdudorogi püspökké kinevezett esperesnek tiszteletére Sátoraljaujhely város társadalma a sátoraljaujhelyi görög-katolikus egyházközséggel tegnap este fáklvásmenetet rendezett. A zenés fáklvásmenetben mintegy 5000 ember vett részt. Az új püspökhöz a görög katolikus egyház részéről Legeza János dr. intézett beszédet.

— **Művészeti kiállítás.** A Kádár—Sassy—Medgyessy-féle együttes kiállítás sikeréről ma már mint befejezett tényről beszélhetünk. A vásár teljes mértékben megindult. Eddig a következők vettek képet és szobrot: *Kenyeres* Sándorné Medgyessy három szobrát vette meg, a „Gondolkodó”-t, a „Nevető leány”-t és az „Ülő nő”-t. *Szávay Gyula Sassy* Attilától vett egy szép mályvás képet. *Ritter Ignác* műépítész utánrendelte bronzban *Medgyessy Ferenc* „Táncoló nők” című reliviét, valamint — ugyancsak bronzban — a „Menekülő”-et. *Sassy Attilától Ritter Ignác* mérnök egy tanulmány fejet vásárolt. Ugyancsak *Sassytól* vett három elsőrendű értékes képet *Freund Jenő* dr. ügyvéd, még pedig a „Kleopatra”-t, a „Halászbárkák” címűt és egy nagyvonalú szép éjjeli hangulatu képet. *Berényi István* dr. megvette ugyancsak *Sassy* egy ideál fejét, míg *Fekete Jenő* egy elsőrangú pasztelliét, „Az ölelés” címűt.

A tárlat most vasárnapkal zárul. Kiállítási helyiség Piac-utca 28. I. városi bérház. Nyitva délelőtt 9-től 1 óráig, délután 3-tól 7 óráig. Belépő díj 40 fillér.

— **Nagy tűz Newyorkban.** Newyorkból táviratozzák: Mult éjjel a város három különböző pontján tűz ütött ki, amely rettenetes pusztítást okozott. A tűz következtében ötvennél többen megsérültek. Egy közkert, több gyár és egy öt házból alakult háztömb teljesen elégett. A kár tíz millió dollár. A tűz különösen olaszokat, oroszokat és görögöket sújtott.

— **Öngyilkoss ügyvéd.** Szatmárról jelentik: Tegnap délután öt órakor a Pannónia-gőzfürdő egyik kabinjában föbelötte magát *Fekete Antal* dr. fiatal ügyvéd, aki valószínűleg lelki meghasonlás miatt vált meg az élettől. Igen sok bölcsészeti művet olvasott, amelyek lelki egyensúlyát meghibbantották. Egy névjegyre a következőket írta: „Soha sem fogják megtudni halálom valódi okát”. A golyó halántékán hatolt be s azonnali halálát okozta.

— **Évzáró vizsgálatok.** A debreceni állami főreáliskolában az 1912—13. iskolai évet záró nyilvános vizsgálatokat június hó 16—21-én, a magánvizsgálatokat június 23. és 24-én tartják meg. Évzáró ünnep: június 29-én délelőtt 9 órakor.

A debreceni izraelita hitközség elemi iskoláiban június 15—20. napjain tartják meg a vizsgákat. Évzáró ünnep június 22-én délelőtt fél 10 órakor a Kápolnás-utcai templomban.

— **Uj doktor.** Ujváry Lajos okleveles jegyző, a debreceni városi adóhivatal tisztviselője tegnap tette le Kolozsváron az államtudományi doktori vizsgát szép sikerrel.

— **Utóállítás.** Hajdúvármegye központi járásában ma volt az utóállítás, amelyen a Péntes Sándor elnöke alatt működő egyes felülvizsgáló-bizottság két állításkötelest sorozott be és két apát nyilvánított keresésképtelennek.

— **Felső kereskedelmi érettségi vizsgák.** A debreceni felső kereskedelmi iskola szóbeli érettségi vizsgái a mai napon vették kezdetüket s a hét végeig tartanak. A női felső keresk. iskola érettségi vizsgái jövő szombaton, jun. 1-én veszik kezdetüket. A kultuszminiszter biztosa a fiuk érettségi vizsgálatán Mártonffy Marcell dr. nagyváradi jogakadémiai tanár, a leányokén Schack Béla dr. kir. főigazgató. A kereskedelmi miniszter mindkét vizsgára Szávay Gyula kamarai titkár küldötte ki biztosaként.

— **Kitiltott polgármester.** Fiuméből jelentik: Alpolgármester volt évekkel ezelőtt Fiumében dr. Baccich Icilo. Egy kémkedési ügybe keveredett s kitiltották a városból. Hosszu ideig Olaszországban élt s tegnap váratlanul visszatért Fiuméba. A rendőrség tudomást szerzett erről s felszólította, hogy azonnal távozzék el Fiuméből, mert a rendőrség örök időkre kitiltotta őt a város területéről. A volt alpolgármester felebezett a kormányzó tanácsához, ez azonban jóváhagyta a rendőrség kitiltó határozatát. A volt alpolgármestert, aki különben elkésredett ellensége a magyarságnak, tegnap este két rendőr kísérte ki a pályaudvarra.

— **A kis gróf halála.** A mult csütörtök este véres baleset történt a paksi Benyovszky kastélyban. Benyovszky Rezső gróf tiz éves Mór fia a paksi jelentés szerint játékpisztollyal meglőtte magát. A seb súlyos volt, a kis gróft nyomban Budapestre szállították és a Herzl-szatóriumban helyezték el. Itt Herczel Manó báró megoperálta. A műtét nem segíthetett a kis grófnak; a tiz éves gyermek ma délelőtt a szatóriumban meghalt. A halálos végüvé lett baleset részletei még mindig homályosak. Az első hír szerint a kis gróf játékpisztolyával szórakozott a parkban. Tréfából a homlokának irányította a fegyver s a dugó, amely a játék ártatlannak tetsző töltése volt, véresre ütötte a homlokát. Sokkal valószínűbb, bár éppen ilyen ellenőrizhetetlen egy másik verzió, amelyet Paksról jelentenek. E szerint a halálos fegyver nem játékpisztoly volt, hanem igazi revolver. Benyovszky Rezső megszidta a fiát, mert a gyerek grombában bánt egy cseléddel. Ezt az érzékeny kis fiu annyira a szívére vette, hogy föbelőtte magát. A gyászoló apa iránt általános és őszinte részvét nyilatkozik meg.

— **Kivándorlás versenypárpák segítségével.** Az utóbbi években Szabolcsvármegyében az utlevél nélküli kivándorlók száma megdöbbentően felszaporodott. Ugy, hogy a belügyminisztérium a legerélyesebb vizsgálatot tette folyamatba a kivándorlási ügynők kinyomozása végett. Pesti detektívek is nyomoztak a dologban, de eredményt érni nem tudtak. Mezőssy László, a nyirboghányi járás főszolgabírója az érdem, hogy ezt a homályos embercsempészetet leleplezte s a bűnösöket megérdemelt sorsukra iuttatta. Két nap előtt ugyanis a főbíró ráírt, hogy egy Csermák Ferenc nevű fővárosi ügynök igen gyakran látogat a járásba, ahol egy Tóth András nevű vencesellő lakos segítségével végzi bűnös manipulációját. És pedig Dessewffy Miklós versenystállójának is közvetítő szerepe jutott az eset körül, ahol állítólag lovásztüzeket összeállítások a kivándorlási hiénákkal. Az istállóból ugyanis gyakran szállítanak Bécsbe versenypárpákat, ezt az alkalmat használták fel az ügynők, akik kivándorlási emberanyagot lovászoknak öltöztették s lószállító kocsin csempészték át a határon. Csermákot és Tótot letartóztatták.

— **Kiesett a vonatból.** Szolnokról jelentik: Pócs László jászberényi földesgazda vonaton a tanyájára utazott. A nagy meleg miatt a nyitott vasuti ajtó mellett állott. Egyszerre csak megszédült és kiesett a vonatból. Veszedelemes sérüléseivel a szolnoki kórházba szállították.

— **Hurokra került rablóbanda.** Szatmárról jelentik: A fehérgyarmati csendőrség hosszas nyomozás után letartóztatott egy szervezett rablóbandát, amely már régóta réme a vidéknek. Miski Lajos, Zámbo Ferencné fehérgyarmati lakosok voltak a banda tagjai, de orgazda gyanánt hozzájuk tartozott három kereskedő is: Hercz Márton, Kaizler Adolf és Ungár Sámuel. Ezeket le is tartóztatták. A rablóbanda legutóbb Spitz Adolf földbirtokos tanyájáról rabolt el ezerkétszáz mázsa búzát és gyapjút.

— **Tennis ingek Frank testvéreknél, a megyeháza mellett.**

— **20 filléres nyári menetrendünk** kapható lapunk kiadóhivatalában, az összes könyvkereskedésekben és dohánytőzsdékben.

— **Hűtlen cselédleány.** Kiss Lajos Csapó-utcai fűszerkereskedő panaszt tett Smuk Veron nevű cselédje ellen, aki nagyobb értékű ruha- és aranyneműekkel szolgálatából megszökött. A rendőrség letartóztatta a tolvaj cselédleányt, aki az ellopott holmikat már özvegy Sáska Józsefnének adta el. A rendőrség azonban ezeket a tárgyakat elkozbotta s Schmuk Veront letartóztatta.

— **Elfogott zsebvagó.** Rosenfeld Mór nagyváradi kereskedő ma délelőtt Nyiregyháza tartott. A debreceni állomáson mellé szegődött Pampuk Mihály nyiregyházi suhanc, aki táskáját is feladta a kereskedőnek. Mikor azonban már megbarátkoztak, a kereskedő ijedten tapasztalta, hogy órájának nyoma veszett. Vele együtt új barátja is eltűnt. Átugrott a vaskerítésen s bezsaladt a városba, ahol értékesítette a lopott holmit. Később azonban a rendőrség letartóztatta. Pampuk Mihály beismerte a lopást. Letartóztatták.

— **Gázkályhákön való próbafozés bemutatása.** Debrecen város világitási vállalata új, különösen a háziasszonyokat érdeklő gázmintafozés rendezését határozta el. A gázzár ugyanis gáztakaréktüzhely kiállítását és próbafozést rendez e hó 15., 16. és 17-ik napjain. Ez alkalommal bemutatja a legmodernebb gázzfűzőkészülékeket és az azokkal való gyakorlati bánásmódot, azoknak kezelését. A bemutatásnál szemléltetőleg meggyőződhetnek a jelenlevők arról, hogy milyen előnyökkel jár a gáztakaréktüzhelyeken való fozás, süítés. Meggyőződhetnek arról is, hogy egy 3-4 tagu család 4-5 féle ebédje 9 fillér áru gázból elkészül. Megláthatja mennyire egyszerűen, gyorsan és milyen tisztasággal jár a gáztakaréktüzhelyeken való fozás. A jelenlevők ott a helyszínen meg is izlelhetik az előtűk készült különféle süteteket, tésztákat, teasüteményeket. Az előadások megtartásához sikerült megnyerni egy e téren kiváló speciálistát és szakácsnét, Powondra kisasszonyt Berlinből, ki már a bel- és külföld sok más városában igen jó sikerrel tartott hasonló előadásokat. A próba gázzfűzés e hó 15., 16. és 17-én délután fél 6 órakor kezdődik az Ipartestület dísztermében (Simonffy-utcai bérház) ahol minden érdeklődött szívesen látnak. Beléptidij nincs és az ételek megízlelése is díjtalan. Ezenkívül pedig ugyanazon napokon a Dóczy leánynevelő intézetben és a Svetits-zárdában tartatnak a növendékek és azok hozzátartozói részére hasonló előadások. Bővebbet a gázzárban tudhatni meg. (Telefon szám 74.)

— **Gumi köpenyek minden divat színen.** Púplin, selyem és luszter köpenyek óriási választékban Halmágyi divatházában.

— **Elegáns szalma- és Panama kalapok Frank testvéreknél, a megyeháza mellett.**

— **20 filléres nyári menetrendünk** kapható lapunk kiadóhivatalában, az összes könyvkereskedésekben és dohánytőzsdékben.

Legjobb arany, ezüst és fém férfi és női

ÓRÁK

jótállással

Kurián Gyula órásnál. Debreczen, Piacz-u. 42.

KÖZGAZDASÁG.

Budapesti értéktőzsde.

Magyar hitel	816.-
Órák hitel	624.-
Magyar és kolonajáró	81.45
Államkassza	716.-
Jelszó bank	424.60
Államkassza	716.-
Államkassza	75.-
Közzeti vasút	643.-

Irányszat:

Magánlovaszítási kamatláb:

Bécs 5%, — 5¹²/₁₆ %, Berlin 5 1/2 % London 4 1/2 %

Budapesti gabonátőzsde.

Szász E. (Strasser és König) debr. biromanyos távirati jelentése	
1913. májusra	11.48
1913. júliusra	11.22
1913. okt.	9.21
Rózs októberre	8.59
Zab októberre	7.87
1914. májusra	7.38
1914. aug.	8.-

Készárú változatlan.

Drágább lett a szesz. Az előjelekből ítélve őszre már létrejön a szeszkartel. Ezért a szeszárak tetemes felemelése már most történik és pedig 20-30 százalékos arányban. Ugy hogy ha a kartelre törekvő mozgalom eredménnyel végződik, a szeszárak 50-100 százalékkal emelkednek 100 fokonyként.

Állatdíjazások. A Hajdúvármegyei Gazdasági Egyesület igazgatóválasztmányva most tartotta meg Kömmerling János elnöke alatt ülését, amelyen kimondta, hogy az idei állatdíjazások közül a lódíjazást Hajdunánáson szeptember 7-én, a szarvasmarha díjazást Hajduszováton szeptember 14-én tartják meg. Tudomásul vette a választmány, hogy a földmívelésügyi miniszter a lódíjazásra 600, a szarvasmarhadíjazásra 1500 koronát. Forrai Ernő pedig piros tarkatehenek jutalmazására 100 koronát adott. Pártolta a választmány Szabolcsvármegyének amaz átiratát, hogy a zöltség és gyümölcs vasuti szállítási díja leszállíttassék. Üdvözölte Budaházy Kálmán miniszteri tanácsost, köszönetet mondott a földmívelésügyi miniszternek 4400 szakkönyv adományozásáért, tudomásul vette, hogy 10 új tag lépett az Egyesületbe s így most 320 tag van, végül, hogy az e hó 18-án Kassán tartandó gazdanapra husz tag jeleltkezett.

Fizetésképtelenségek. A bécsi hitelezői védegyelet a következő fizetésképtelenségeket jelenti: Misner Gyula Légrád, Bodnár Bíró József Tiszafüred, György Károly Szatmár, Eng Testvérek Torzsa, Fuchs és Klein Mohács, Schneewis Fanny Déva, Polgár és Radó Cegléd, Medveczky Sándor Trencsén, Glötzer József Budapest, Rákóczi-ut 76.

Ingatlanok forgalma.

Pál Imre és neje Hegedüs Juliánna veszi Szabó Sándor és neje Szilágyi Juliánától balmazújvárosi házat 1400 koronáért.

Papp Mártha Antal és neje Bónis Róza veszi Simon István és neje Barna Katalintól Bojér-telepi házat 6000 koronáért.

Deák Ferenc és neje Kovács Mária veszi Kiss Gábor és neje Zudor Zsófiától vámospécsi szőlőt 2660 koronáért.

HOLNAP

Uj megnyitás

Pompás új épület

közelében.

Hűdég és meleg
gáns hall, zen
3 korona 60 fill

Árv

Alóli

kir. közje

Gelbmann

dau A. bu

tala át ne

mánt gyűn

szám ala

1913. évi

3 óráko

tartandó

készpénzfi

mellett el

Debr

!! PA
és Mar

minden

tékkere

Telefon

8608-1

E

Deb

közhirre

pénztár

szülvén

1913. é

leg 15

számve

let, 9. s

ott az

hetők.

Kel

tanácsá

tartott

Vb

dezési

táranak

napon

délután

utca 7

ben. Ki

írógép-

berend

rikai bu

talok, s

Ela

sz. a. l

dezés,

és nag

lődők a

ből mi

írodám

lentkez

HOTEL NEW-YORK BÉCS

Új megnyitás! WIEN, II., SPERLGASSE 5. Új megnyitás!

Pompás új épület. 5 percre a városi központtól. Az Északi vasut (Nordbahn) és az Észak-nyugati vasut (Nordwestbahn) pályaudvarainak közvetlen közelében. — Előkelő családi szálloda. — Központi fűtés. **100 szoba.**

Hideg és meleg víz minden szobában. Fürdők a házban. Elegáns hall, zene-, író-, és olvasószobák. Kifűtő konyha. Szobák 3 korona 60 fillértől feljebb. Tulajdonos: GEIRINGER KÁROLY

Árverési hirdetés.

Alólírott Dr. Galánffy János debreczeni kir. közjegyző ezennel közlésem, hogy Gelbmann József megkeresésére egy a Landau A. budapesti lakos tulajdonát tevő s általa át nem vett 820 koronára értékelt gyémánt gyűrű **Debreczenben, Piac-utca 46. szám alatt levő közjegyzői irodámban 1913. évi június hó 14. napján délután 3 órakor közbenjöttöm mellett megtartandó árverésen a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés és a vételi illeték viseése mellett el fog adatni.**

Debreczen, 1913 június 10.

Dr. Galánffy János,
kir. közjegyző.

!! PADLÓ-LAKKOK !! és Marx-féle zománc-festékek

minden színben **BLUMBERGER** festékkereskedésében, **Hatvan-utca 13.**
Telefon 621. !! Cégre tessék vigyázni. !!

8608—1913.

Hirdetés.

Debreczen sz. kir. város tanácsa közhírré teszi, hogy a városi gyámpénztár 1912. évi számadása elkészülvén, az mellékleteivel együtt az **1913. évi június hó 10-től** kezdődőleg 15 napi közszemlére a városi számvevőségénél (városháza I. emelet, 9. számú ajtó) kitétetett s azok ott az érdeklődők által megtekintethetők.

Kelt Debreczen sz. kir. város tanácsának 1913. évi június hó 10-én tartott üléséből.

A városi tanács.

Csődeladás.

Vb. Mercur írógép és irodaberendezési vállalat (Kulcsár Dezső) raktárának tételenkénti kiárusítását mai napon megkezdem s minden nap délután 3—6 óráig folytatom a Piac-utca 77. sz. alatti udvari helyiségben. Kiárusítás alá kerülnek írógépek, írógép- és irodafelszerelések, irodaberendezések, üzleti könyvek, amerikai butor- és bőrgarnitúra, íróasztalok, szekrények stb.

Eladó azonkívül a Hatvan-u. 53. sz. a. házban levő nyomdai berendezés, gépek, betűk, betűszekrények és nagymennyiségű papíráruk. Érdeklődők a nyomda megtekintése céljából minden nap délelőtt 11-től 12-ig irodámban (Király-u. 5. I. emelet) jelentkezhetnek.

Dr. Sajó Béla,
töm. eggonidnok.

DONOGÁN ÉS SOMOSSY

Debreczen, Kistemplombazár.
: Hajduvármegye szállítói. :

Ujdonságok:

Mosó Egonpe kelme — Grenadin
— Batist — Zephyr — Kreton

! Óriási választékban !

Mit kiabál?
hiszen mindenki tudja már, hogy a
MÁGNÁS
CIPŐKRÉM
Minősége kitűnő
puhit, tisztít,
fényesít.
Gyártja: **HERCZEG és GEIGER**
csász. és kir. udvari szállító Budapest.
KAPHATÓ MINDENÜTT.

Valódi brünni szövetek

az 1913. évi tavaszi és nyári idényre.

Egy szelvény	1 szelvény 7 kor.
3.10 m. hosszú	1 szelvény 10 kor.
teljes férfiruhához	1 szelvény 15 kor.
(kabát, nadrág, és mellény)	1 szelvény 17 kor.
elegendő, csak	1 szelvény 20 kor.

Egy szelvényt fekete szalonruhához 20.— K-ért, szintgy felöltőszövetet, turistalódent, selyemkamarni, női kosztüm szöveteket stb. gyári áron káld, mint megbízható és szolid cég mindenütt ismert posztógyári raktár.

Siegel-Imhof Brünn

Minták ingyen és bérmentve.
Az előnyök a melyeket a magánvevő élvez, ha szövet-szákségét közvetlen Siegel-Imhof cégnél, a gyári piacon rendel meg, igen jelentékenyek. Szabott, legolcsóbb árak. Óriási választék. Mintáiból, figyelmes kiszolgálás, még a legkisebb rendelésnél is, teljesen friss árban.

Friedr. Mester intézete **kereskedelemtudományi tanfolyamok** részére. Az Európa határain túl ismert előbbi kereskedelmi akadémia tulajdonosa, **Leipzig.** Ismertetéseket ingyen küld az igazgatóság.

Az építkező közönség és építés ! vállalkozó urak figyelmébe !

AZ ALFÖLDI TÉGLA- ÉS AGYAGIPAR RÉSZ-TÁR.

ajánlja

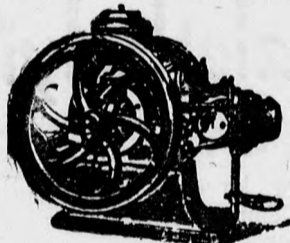
legjobb minőségű anyag csertégláit
a legméltányosabb árak mellett.

!! Évi téglatermelése 8 millió !!

Megrendelések eszközöltetnek
a gyár városi irodájában

HUNYADI-UTCA 10. SZÁM.
Telefon 1127. Gyári telefon 963.

A világhírű és a legújabb rendszerű

TELEFON 12—76.

BOLINDER NYERSOLAJ-MOTOROK

és azok alkatrészei kizárólag

Ányos Imre cégnél kaphatók
Budapest, VI., Podmaniczky-utca 17. szám.

Legkisebb nyersolajsükséglet! Feltétlen jótállás! Jutányos árak! Kedvező fizetési feltételek! Kérjen díjtalan felvilágosítást és ingyen árjegyzéket!

Az évek óta legjobbnak bizonyult

Fernolendt-cipőpaszta „NIGRIN“

Mindenütt kapható!!

Fernolendt-cipőpaszta

a legszebb fényességet adja és a bőrt tartóssá teszi.

APRO HIRDETÉSEK

Apró hirdetésekre telefonon felvilágosítással nem szolgálunk.

Levelezés

Ha gyorsan és gazdagon nőlni óhajt, forduljon díjtalan felvilágosításért a 10 év óta fennálló nemzetközi intézethez: «Fides» Berlin 18. — Több mint ezer gazdag hölgy van előjegyezve.

Lakás

Igen szép 4 szobás lakás minden hozzávalóval, két bejárat, gáz- vagy villanyvilágítással, modern azonnal kiadó. Miklós-utca 22.

Három szobás lakás augusztus 1-re kerestetik. Cim a kiadóhivatalban hagyandó.

Kiadó egy különbejáratu szoba villanyvilágítással. Széchenyi u. 14.

Különféle

EREDETI karlsbadi kétszersült Sprudel forrásvízzel készítve, — kapható a Deutsch-üzletekben.

Utazókocsarak, kézibőröndök, sport- és gyermekhócsik legolcsóbban Schwarz M. L.-nél. Piac-u. 52, megyeház mellett.

Valódi edes nemes szegedi paprika-különlegességek óriási raktára Lindenfeld J. Jenő fűszer-, gyarmatáru nagykereskedésében, pénzügyi palota Telefon 79.

Vízvezeték, csatornázás, központi fűtéseket szakszerű kivitelben látállás mellett. — Tervrajzot és költségvetést díjtalanul készítek. Házak évi lókarban tartását csekély díjazásért elvállalom. Gyenes Antal. Miklós-utca 29. sz. Telefon szám 379.

KONYHA ÉS ELŐSZOBA berendezések készen kaphatók, nagy választékban, Weisz Ferenc asztalos, József-kir.-herceg-utca 7. szám. Telefon: 10-90.

Kopirkönyvek, valódi Heller patent, a legkevesebb gyártmány 1000 lapos 4.60 kor. 500 lapos 2.60 koronáért kaphatók Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában, Piac-utca 49.

Tenniszcipőt és egyéves önkenteseknek cipőt, csizmát szabályszerűen készít **Falussy Károly,** polgári és katonai cipész, Csapó-utca 41. szám alatt.

Kimaradt üzleti könyvek kiadóhivatalunkban míg a készlet tart, igen olcsón kaphatók.

Izr. urinónél kitűnő házikoszt és lakás kapható. Arany János-u. 16. sz.

Jégvermet, teljesen megtöltve, azonnali megvételre keres Vass László, Hatvan-u. 30

Gyermektolókosci megvételre kerestetik. Erzsébet-ut 101. sz., a kapu alatt.

Makulaturapapiros olcsón kapható Piac-utca 49. sz., I. emeleten, a második udvarban.

Egészen új hálószoba berendezés eladó. Iskola-utca 8. sz. alatt.

Kerékpár 20 koronáért eladó. Eötvös-u. 11. sz. alatt.

Állást kap

Ögyes fiúk lakatos tanulóknak felvételnek fizetéssel. Weisz Ede Piac-u. 38.

Száraz dada, ki takarít és szépen vasal kerestetik. Hatvan-u 1. sz., első emelet. Értekezhetni 10-5-ig.

Házak-Telkek

Böszörményi-úton 39. számú ház és szőlő (Ménló-teleppel szemben) jutányos áron eladó.

Élőhelyiség

Lakatos vagy asztalos műhelynek való helyiség és egy szoba kiadó Széchenyi-u. 44.

Jómenetlű kávéház teljes berendezéssel más vállalat miatt eladó. Cim a kiadóhivatalban.

Pályázati hirdetmény.

A debreczeni izr. hitközség felügyelete alatt álló „Diákotthon” izr. fiuinternátus igazgatósága ezennel nyilvános pályázatot hirdet az 1913-14-ik tanévben betöltendő két ingyenes internátusi helyre. A két hely közül az egyik felsőkereskedelmi iskolai tanulók részére van fenntartva, míg a másik helyre gimnáziumi vagy reáliskolai tanuló vétetik fel.

A felvett tanuló teljes ellátást, mosást, fűtést, világítást kap ingyen, csupán a butorrongálási alap javára eső 40 K felvételi díj lefizetésére van kötelezve.

Pályázhat ak oly vidéki izr. vallásu tanulók, akik kifogástalan magaviseletüket, legalább jó rendű előmenetelüket és szegénységüket bizonyítványokkal tudják igazolni.

Kellőleg felszerelt kérvények a „Diákotthon” igazgatóságához (Debrecen, Darabos-utca) legkésőbb **f. é. július hó 31-ig** adhatók be. Debreczen, 1913 június hó.

Az igazgatóság.

!! MEGÉRKEZETT !!

MOSKOVITS JÓZSEF
uri szabó divattermébe
a legfinomabb angol

DIVAT SZÖVETEK

városi ujbérbház 26. A nagy-
érdemű urak pártfogá-
sát kéri, tisztelettel:

MOSKOVITS JÓZSEF

TELEFON 632. SZÁM. || Alapított 1893. évben. || TELEFON 632. SZÁM.

Üzletáthelyezés miatt rendkívüli árleszállítás

HALMÁGYI SÁMUEL

női és leányfelöltők legnagyobb áruházában Piac-utca, a főpostával szemben.

Üzletemet **f. évi augusztus hóban** a szemben levő **SZEDLÁK**-féle házba helyezem át, hol a mai kor igényeinek megfelelő modern áruházat rendezek be, miért is tulhalmozott raktáramból a rossz pénzügyi viszonyokra való tekintettel az alábbi cikkeket rendkívül olcsón árusítom.

Lüster köpeny minden színben, leszállított ára	K 12.—	Costüm legújabb angol, selyem béléssel, leszállított ára	K 32.—
Angol kabát divatos színben, leszállított ára	K 10.—	Costüm finom lüsterből, divat, leszállított ára	K 29.—
Sima posztó felöltő kék és fekete, leszállított ára	K 14.—	Costüm vászonból jól mosható, leszállított ára	K 25.—
Leánykabátok színes és sötétkék, leszállított ára	K 12.—	Leány és női kerti ruhák vászonból, rendkívüli olcsó ára	K 12.—

MOSÓ PONGYOLÁK remek színekben, jól mosható, leszállított ára **K 6-90.**

Selyem, grenadin, batiszt, vászon és delain bluzokból nagy csoportkiállítás, rendkívül leszállított árak már 3-50 K-tól.

Üzlethelyiség kiadó. **Berendezés eladó.**

Nyomatott Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában Piac-utca 49. a főpostával szemben